CZĘŚĆ IX. № 26. ROK 5. (1834.)

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Smirdina; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjném; w Wilnie, w xięgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna:* w Rossyi, s pocztą, a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 rub. as. *Półroczna,* 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Smirdina: *Roczna,* 45 r. as. *Półroczna,* 25 r. as. Dla Królestwa Polskiego: *Roczna,* 55 r. *Półroczna,* 28 r. ass.

Piątek, $\frac{6}{18}$ Kwietnia.

Wiadomości krajowe.

Petersburg $\frac{4}{16}$ *Kwietnia.*

Przez roskaz dzienny Cesarski z dnia 26 z. m. Starszy Policmejster w Kijowie, liczący się w jeździe Pułkownik *Dublański* 1*szy*, ma zostawać przy Kijowskim Wojennym Gubernatorze Jenerał-adjutancie hrabi Lewaszewie, do szczególnych poleceń. — Berdyczewski Policmejster, liczący się w armii, Major *Ciawłowski*, mianowany starszym Policmejstrem w Kijowie.

— 30 z. m. piechota oddzielnego Kaukazskiego korpusu, stosownie do Ukazu z dnia 21 tegoż m. na nowo przekształconą została, i odtąd składać ją będą wojska następujące:

a) *Odwodowa brygada grenadyerów;* Dowodzca Jenerał-major *Hesse* 2,— pułki: Gruzyjski grenadyerów i Erywański Karabinijerów.

b) 20 *dywizya piesza;* Dowodzca Jenerał-porucznik *Malinowski.* — 1ą brygadą, złożoną s pułków pieszych Tenghinskiego i Nawaguańskiego, Dowodzi Jenerał-major *Lingen;* — 2ą brygadą, s pułków strzelców Kabardyńskiego i Kurińskiego Jenerał-major *Kochanow* 2.

c) 21 *dywizya piesza;* Dowodzca Jenerał-porucznik *Frołow* 1; — 1ą brygadą, s pułków pieszych Apszerońskiego i Feldmarszałka xięcia Warszawskiego hrabi Paskiewicza-Erywańskiego, Dowodzi Jenerał-major *Reutt;* — 2ą brygadą, s pułków strzelców Tyfliskiego i Mingrelii, Jenerał-major xiążę *Wołkoński* 5.

d) *Batalijony linijowe:* Gruzyjskie od No. 1 — 16 włącznie; Czarnomorskie od No. 1—10 włącznie i Kaukazskie od No. 1—11 włącznie.

— Przez Ukaz Cesarski do Kapituły orderów z dnia 25 z. m., w nagrodę gorliwej służby, mianowani kawalerami orderów: Ś. Anny 2 klassy s koroną: Naczelnik Radziwiłłowskiego okręgu Celnego, Rad. Stanu *Schölle;* — tegoż orderu 2 klassy Wice-gubernatorowie: Wileński, Radca Kolleg. baron *Taube* i Witebski, Radca Kollegijalny *Klementjew;* Radca Kijowskiej Izby Skarbowej Radca Dworu *Objedkow;* Witebski gubernijalny Skarbny 8 klassy *Pluszczewski-Pluszczyk;* Radcy Honorowi: Radcy Izb Skarbowych: Wileńskiej *Babicz* i Grodzieńskiej *Baranowski*, Witebski Starszy Leśniczy *Hirszfeld*, i Białostocki powiatowy Skarbny 9 klassy *Korybut-Daszkiewicz.*

Ukazy Rządzącego Senatu 1 Departamentu.

(patrz N. poprzedz.)

7) 21 *Marca.* O ustanowieniu w Chersonie szkoły handlowej żeglugi.

8) 22 *tegoż m.* Iż w pasportach, wydawanych ludziom, którzy, po dojściu lat zupełnych, obowiązani są wybrać sobie stan, powinny być wymieniane lata ich wieku.

9) *tegoż dnia.* Nikołajewski kupiec 1 gildyi Bazyli *Koreniew* podał doniesienie twierdząc, iż zgon zmarłego w przeszłym roku Fligel-adjutanta Kapitana 1 rangi *Kazarskiego* nie był naturalnym. Gdy doniesienie takowe, z uczynionego śledztwa, okazało się zupełnie fałszywém: przeto N. Pan roskazał podać o tém do powszechnej wiadomości, a wspomnionemu kupcowi surowie zalecić, iżby na przyszłość nie dopuszczał się podobnych czynności.

10 *tegoż dnia.* O pozwoleniu przedawania w szynkach trunków w zapieczętowanych naczyniach.

11) 23 *Marca.* O ustanowieniu w Moskwie corocznego jarmarku na konie, mającego trwać od 25 Czerwca po 15 Lipca.

12) 24 *tegoż m.* O uznaniu kupca Gustawa Teodora *Schultza* Jeneralnym konsulem Sardyńskim w Petersburgu i pobliskich miejscach.

13) 26 *tegoż m.* Iż na zaręki w umowach ze skarbem bilety banków szlacheckich Estlandzkiego, Liflandzkiego i Kurlandzkiego wszędzie mają być przyjmowane w całkowitej ich wartości.

14) *tegoż dnia.* O odkładzie wypłaty długów bankowych, użyczonym obywatelom powiatu Chołmskiego, w Pskowskiej gubernii.

15) *tegoż dnia.* O powinności rekrutskiej s prywatnych górniczych zakładów.

— Newa puściła 31 Marca przy bardzo łagodnym wietrze. O 1*szej* po południu zdjęto będące na niej mosty. Nazajutrz kommunikacya między oddzielnemi przez tę rzekę częściami miasta została przywróconą.

Prawidła zatwierdzone przez N. Cesarza Jmci, tyczące się przyjmowania młodych ludzi do zakładów wojskowo-naukowych, zostających pod Zwierzchnictwem J. C. M. Wielkiego Xięcia Michała Pawłowicza.

Młodzież szlacheckiego rodu s całego Cesarstwa Rossyjskiego i Królestwa Polskiego ma prawo wstępowania do zakładów wojskowo-naukowych, zostających pod Głównem Zwierzchnictwem J. C. M. Xięcia Michała Pawłowicza na następujących zasadach:

1) *Do Korpusu Paziów* Jego Cesarskiej Mości przyjmują się synowie tych wojskowych i cywilnych urzędników czterech klass pierwszych, (to jest od rangi najwyższéj, aż do rangi Jenerał-majora włącznie), którzy przez szczególne zasługi zwrócili na się uwagę N. Pana, mający od 10 do 15 lat wieku.

2) *Do Korpusów Kadetów 1go, 2go i Moskiewskiego:* synowie szlacheccy od 10 do 14 lat; nadto, do Moskiewskiego korpusu przypisane są oddzielnie gubernije: Moskiewska, Kazańska, Niżegorodzka, Kostromska i Wołogodzka.

3) *Do Korpusów Pawłowskiego, Alexandrowskiego, i oddziału małoletnich w korpusie Moskiewskim,* (do pierwszego od 10 do 14, do dwóch zaś ostatnich od 7 do 10 lat) sieroty bez ojca i matki, synowie wdowców, zostających w służbie w miejscach odległych, a niemających sposobu ich wychowywania; synowie Jenerałów i oficerów wszelkiego stopnia albo poległych na polu bitwy, lub też zostających pod opieką Komitetu ustanowionego w dniu 18 Sierpnia 1814 roku; i młodzi szlachta, którzy utracili ojców przez szczególne przygody, *np.* s powietrza, s cholery, w pożarze, w powodzi, przez zabójstwo i t. p. Przy Korpusie Alexandrowskim znajduje się oddzielny tak nazwany Zapaśny Oddział, do którego przyjmują się dzieci najmłodszego wieku, nie inaczéj wszakże jak za pozwoleniem Cesarskiem.

4) *Do Nowogorodzkiego:* synowie szlachty z gubernij: Nowgorodzkiéj, Pskowskiéj i Twerskiéj, tudzież Jenerałów i wszelkiego stopnia oficerów żołnierzy-rolników w powiatach Nowgorodzkim i Staroruskim, od 10 do 14 lat.

5) *Do Połockiego.* Synowie szlachty z gubernij: Witebskiéj, Mohylewskiéj, Smoleńskiéj i Mińskiéj, tudzież Jenenerałów i oficerów osad wojennych 1*éj* i 2*éj* brygady Saperów, od 10 do 14 lat.

6) *Do Tulskiego,* (odkąd zostanie przekształconym), synowie szlachty z gubernij: Tulskiéj, Riazańskiéj, Jarosławskiéj i Orłowskiéj; do teraźniejszego zaś Tulskiego Alexandrowskiego korpusu kadetów przyjmują się, z rozrządzenia Rady tegoż Korpusu, na uczniów bezpłatnych, jedynie tylko synowie szlacheccy z gubernii Tulskiéj, przedewszystkiém synowie rodziców niedostatnich i sieroty; zaś na pensyonaryuszów i półpensyonaryuszów, szlachta tak Tulskiéj jak i innych gubernij, wszyscy w ogólności od lat 8 do 10.

7) *Do Tambowskiego* (również po jego przekształceniu): synowie szlachty Tambowskiéj, Penzeńskiéj, Simbirskiéj, Woroneżskiéj i Saratowskiéj gubernij; a do teraz istnącego przyjmują się, z rozrządzenia Kuratora Korpusu, (Marszałka Gubernijalnego) na uczniów bezpłatnych dzieci szlachty Tambowskiéj gubernii, podług tych samych zasad co i do Tulskiego; na pensyonaryuszów zaś i półpensyonaryuszów szlachta równie Tambowskiéj, jako i innych gubernij od 8 do 12 lat.

8) *Do Połtawskiego,* (jak zostanie otwartym), synowie szlachty gubernij Połtawskiéj, Czernihowskiéj, Ekaterynosławskiéj, Słobodzko-Ukraińskiéj i Kurskiéj.

9) *Do Kijowskiego* (jak zostanie otwartym), synowie szlachty Chersońskiéj, TaurycKiej, Kijowskiej, Wołyńskiej i Podolskiéj gubernii.

10) *Do pułku Szlacheckiego* (w Petersburgu) wszyscy w ogólności szlachta od lat 16 do 20, i

11) *Do Orenburskiej szkoły wojskowej imienia Nieplujewych* (Неплюевское Оренбургское Военное Училище) dzieci ruskiéj szlachty, urzędników Orenburskiego kraju i znakomitszych Azyan; (przyjęcie tych ostatnich zależy od Wojennego gubernatora Orenburskiego *)

S powodu nadkompletu jaki jest obecnie w korpusach paziów, kadetów i w pułku szlacheckim, młodzi ludzie do razu przyjmowani nie będą, lecz się zaliczają tylko jako kandydaci zwyczajni lub nadzwyczajni, i dopiero po zawakowaniu miejsc postępują do wspomnianych zakładów. Na kandydatów nadzwyczajnych młodzi ludzie zapisują się nie inaczéj, jak za oddzielnym Cesarskim roskazem, z uwagi na znakomite zasługi rodziców, lub z innych szczególnych powodów, które zwrócą na dzieci względy Monarsze; zaś w poczet zwyczajnych mogą być zapisani wszyscy bez wyjątku synowie szlacheccy. Zwyczajni kandydaci wchodzą do zakładów po kolei, tylko na wakujące miejsca, odkrywające się przy corocznem wychodzeniu kadetów na oficerów; nadzwyczajni zaś wchodzą, niezależnie od takowego wychodzenia, jakoto: na miejsca otwierające się przez śmierć kadetów, lub przez zupełne ich wyłączenie s korpusów, (s powodu domowych okoliczności, choroby, na prośbę rodziców, za wykroczenia i za niestawienie się do korpusu w ustanowionym rocznym zakresie). Kandydaci zwyczajni korpusów 1*go* i 2*go* zaciągają się do jednego ogólnego spisu i wchodzą po kolei do jednego s tych dwóch zakładów, w którym naprzód zawakują miejsca.

Synowie szlacheccy powinni mieć następne lata ażeby być zapisanemi za kandydatów: do Alexandrowskiego korpusu kadetów i oddziału małoletniego w Moskiewskim korpusie, od 7 do 10 lat; do innych korpusów kadetskich od 10 do 12; do pułku Szlacheckiego od 16 do 20; chociaż zaś niekiedy zapisują się i młodsi, to się dzieje z zastrzeżeniem, że ich starszeństwo zaczyna się liczyć nie wcześniéj, aż kiedy się pierwszym ukończy 7, drugim 10, a ostatnim 16 lat wieku. To prawidło nie sto-

(*) Dla umieszczenia dzieci w wymienionych zakładach, (prócz Korpusów Tulskiego i Tambowskiego i Szkoły Orenburskiéj, w dzisiejszym ich składzie), proszący mają przysyłać swe prosby na imię J. C. M. Wielkiego Xięcia, Głównego ich Zwierzchnika, na prostym papierze, z dołączeniem następnych dokumentów, o każdym z osobna młodziencu: 1) kopii z Dekretu Deputacyi Wywodowéj Szlacheckiéj; 2) Metryk Konsystorskich urodzenia i chrztu; i 3) Świadectwa Doktorskiego o zdrowym składzie ciała; ci zaś rodzice którzy proszą o umieszczenie dzieci za swe własne zasługi, powinni, prócz powyższych papierów, przedstawić: jeżeli są w służbie, stany służby, (формулярный списокъ), ci zaś co ją opuścili, Ukazy o swéj dymissyi — Życzący umieścić dzieci w Korpusie Pawłowskim, lub Alexandrowskim, lub w oddziale nieletnich przy Moskiewskim Korpusie, powinni przysłać oddzielne świadectwa o tém, że dzieci takowe należą do jednego z rzędów w 3m punkcie tych prawideł oznaczonych, to jest że albo są zupełnemi sierotami, lub synami ojców poległych na polu bitwy, lub rannych i zostających pod opieką Komitetu, albo też synami wdowców, będących w służbie, na odległych posadach, a niemających sposobu do wychowywania dzieci, i t. d.

suje się do kandydatów korpusu paziów, ani do wszelkich nadzwyczajnych, którym starszeństwo liczy się od dnia roskazu Cesarskiego, z mocy którego zostali zapisani; lecz w komplet zakładu i ci nawet kandydaci wchodzą na ogólnej zasadzie, to jest nie wcześniej, jak po dojściu lat na przyjęcie ustanowionych.

Jeżeli s kolei nie wejdą do swych względnych zakładów kandydaci: Alexandrowskiego korpusu i małoletniego oddziału Moskiewskiego przed dojściem lat 10, Paziowskiego przed laty 15, korpusów kadetskich przed 14, pułku szlacheckiego przed 20, wtedy: *pierwsi* przenoszą się na kandydatów wyższych korpusów kadetskich, zachowując dawne swe starszeństwo; *drudzy* postępują na paziów, zostających na wychowaniu u rodziców i daje się im prawo być zapisanemi za kandydatów szkoły podchorążych i junkrów gwardyi, i postąpić do niej po dojściu lat 17*stu*, przed innemi synami szlacheckiemi, (jeżeli skąd inąd zdadzą wymagany przez Ustawę Szkoły examin naukowy), albo, po dojściu 17 lat aż do 20, będą mogli przychodzić do korpusu Paziów dla examinowania się z nauk, ażeby potém przejść do armii, s pierwszą oficerską rangą; albolitež, jeżeli niezdatni są do służby wojskowej, otrzymać rangę cywilną 14 klassy; *trzeci*, stosownie do żądania rodziców, albo przyjmują się do pułku szlacheckiego, albo się wyłączają z liczby kandydatów; *ostatni* zaś zupełnie ze spisów wykreśleni zostają.

Imiona kandydatów, naznaczonych do wstąpienia s kolei do zakładu, ogłaszają się przez gazety, do czasu zaś takowego ogłoszenia rodzice ich lub krewni obowiązani są sami trudnić się ich wychowaniem; albowiem dla żadnych przyczyn kandydaci mimo kolei do zakładu wejść nie będą mogli; ci zaś co są już naznaczeni, jeżeli w ciągu roku, po wydrukowaniu w gazetach o wejściu ich do kompletu, nie przybędą do zakładu, zostaną zupełnie wykreśleni ze spisów.

Prócz wymienionych zakładów, pod Zwierzchnictwem J. C. M. Wielkiego Xięcia Michała Pawłowicza zostają jeszcze: Carskosielskie Cesarskie Lyceum, Szkoła Podchorążych i Junkrów gwardyi, Szkoła artylleryjska i Główna szkoła inżenierska, do których uczniowie przyjmują się po zdaniu examinów, przepisanych dla każdego s tych zakładów pooddzielnie; (o czém uczynione było szczegółowe ogłoszenie.) Zakłady te zostają w wiedzy następnych zarządów: Korpus Paziów, Kadetskie Korpusa, Szkoła Nieplujewych, Pułk Szlachecki i Lyceum,—Głównego Naczelnika Zakładów wojskowo-naukowych; Szkoła Podchorążych i Junkrów,—Dowodzcy oddzielnego korpusu gwardyi. Szkoły: Artylleryjska,—Wielkiego Mistrza Artylleryi, a Główna Inżenierska,—Jenerał-inspektora Wydziału Inżenieryi.

— Instytut korpusu komunikacyi dróg i mostów, uwiadamia, iż chcący wejść w liczbę kadetów tego naukowego zakładu, na koszt skarbowy, powinni stawić się do examinu na 15 Maja b. r.

W przyjęciu kadetów zachowują się następne warunki: I. Do Instytutu korpusu dróg i mostów, na mocy jego organizacyi, potwierdzonej przez N. Pana 19 Czerwca 1820 roku, kadeci przyjmują się corok, po skończonym rocznym kursie. II) Wstępujący powinni mieć lat najmniej 14, najwięcej 18, i być zdrowej komplexyi. III) Każdy kandydat powinien zdać examen w Konferencyi Instytutu ze swoich naukowych wiadomości. IV) Wchodzący do Instytutu powinien umieć naukę Religii podług swego wyznania, języki rossyjski i francuski grammatycznie, historyą powszechną i jeografiją, a zwłaszcza historyą i jeografiją Rossyjską, arytmetykę i rysunek. V) Do Instytutu przyjmują się 1) szlachta, 2) dzieci sztabs i ober-oficerów, 3) mający prawa wolno wstępujących, za wyłączeniem dzieci kupców 2*ej* gildyi i cudzoziemców, które podług decyzyj komitetu Ministrów, potwierdzonych przez N. Pana 16 i 30 Stycznia 1834 roku, nie mogą, wstępować do Instytutu. VI) Przy wstąpieniu powinny być składane dokumenta: 1) szlachta (дворяне), na skutek zdania Rady Państwa potw. przez N. Pana 6 Lutego 1828 roku, kopije protokołów Deputacyj wywodowych, z mocy których zostali za szlachtę uznani; 2) synowie Sztab i Ober-oficerów ze szlachty, którzy s temi rangami służyli w wojsku i wzięli dymissyą, lub synowie urzędników mających tę rangę lub klassę, powinni składać pasport (видъ) ojca, zawierający opisanie jego służby i jego opis służbowy (послужный списокъ) podpisany przez zwierzchność wojskową lub cywilną, pod którą ostatecznie zostawał. Dzieci zaś Sztab i Ober-oficerów wojskowych i cywilnych, jeszcze pełniących służbę, mają składać opisy służbowe swoich ojców, podpisane przez teraźniejszych ich Zwierzchników.—Zawsze przy tém powinny być składane i metryki chrzestne, poświadczone przez konsystorze Duchowne. 3) Co do tych którzy mają prawa wolno wstępujących: a) synowie osób mających osobiste tylko szlachectwo, jako to: Ober-oficerów nie szlachty, którzy nie nabyli tej rangi w pułkach, lecz otrzymali ją przy dymissyi, tudzież tych Ober-oficerów, co tę rangę mają ze służby cywilnej, lub innej, a nie z wojskowej, stosownie do Zdania Rady Państwa potwierdz. przez N. Pana 6 Lutego 1828 roku, powinni składać dowody, jakie wyżej dla dzieci Ober-oficerskich zostały wskazane, wraz z metrykami; b) Synowie kapłanów, dyakonów Grecko-Rossyjskiej wiary, pastorów protestantskich, kapłanów i dyakonow Grecko-Uniackich i Ormiańskich, stosownie do ustaw 3 Maja 1818 roku, 25 Czerwca 1827 roku, 26 Stycznia i 14 Grudnia 1829 roku, winni składać świadectwo Duchownej Zwierzchności, pozwalające wstępować do służby, tudzież świadczące o ukończeniu nauk choćby w średnim oddziale Seminarium, tudzież dowody iż nie są dla wad uwolnieni, wraz z dowodami, iż urodzili się podczas kiedy ich rodzice mieli już powyżej wskazane święcenia. Synowie Pastorów, składać mają wzięte s Kollegium spraw Inflantskich i Estońskich (Юстицъ Коллегія), jako nic nie przeszkadza wejściu ich do służby; — c) Akademicy i uczniowie Cesarskiej Akademii Sztuk Pięknych mający pochwalne attestaty, tudzież wychodzący z innych naukowych zakładów, mających nadane sobie różne przywileje, gdy mogą używać praw wolno-wstępującym zastrzeżonych, stosownie do ustawy 5 Grudnia 1802 roku, winni składać świadectwa o skończonych s pożytkiem naukach i o prawach przez to nabytych, tudzież metrykę urodzenia; d) Z dzieci kupców, podług ustaw 16 i 30 Stycznia 1834 roku, te tylko wchodzić mogą do Instytutu, których ojcowie przeszło 12 lat ciągle zostają w 1*ej* gildyi, a nadto wchodzić mogą tylko na koszt własny, przy wejściu zaś powinni składać świadectwa Rad Miejskich i Magistratów o ojcach, o uwolnieniu przez zgromadzenie kupieckie w celu wstąpienia do służby wojskowej, i o tém że opłata skarbowego za nich podatku jest zapew-

niona. Przy tém jeszcze świadectwa konsystorskie o prawości urodzenia.—VII) Każdy wstępujący, nie mający lat 17, winien dołączyć do prośby attestat szkoły, zakładu, lub osoby, czego gdzie się uczył, s poświadczeniem o obyczajach. Jeśli zaś ma lat 18, powinien złożyć prócz tego świadectwo cywilnego gubernatora, o tém iż konduita jego przez cały czas pobytu w miejscu gdzie mieszkał była zaletna, i że o żaden naganny postępek nie był poszlakowany. Nadto każdy ma złożyć świadectwo o zaszczepionej ospie. VIII) Potrzebne jest także świadectwo cywilnej zwierzchności o tém czy kto sam lub rodzice jego mają nieruchomy majątek, t. j. włościan lub domy, czy też nie mają żadnego. IX) Metryki i dokumenta o rodowitości, jeśli są pisane w obcych językach, powinny być przesyłane s tłumaczeniem na język Rossyjski, urzędowie poświadczoném.

Prawidła o przyjmowaniu do Domów Wychowania osierociałych córek urzędników niższych rang oficerskich.
(Ob. Nr. poprz.)

§ 1. W każdym z Domów Wychowania, Moskiewskim i Petersburskim, ustanowiony zostaje osobny oddział wychowanic z liczby takich sierot po rodzicach urzędników wojskowych lub cywilnych niższych rang oficerskich lub odpowiednej im cywilnej klassy, które, albo po zgonie rodziców w niedostatku się znalazły, lub których owdowiałym ojcom lub matkom zbywa na środkach należytego ich wychowania, i które, przez wzgląd na swoje lata, na stan ojca, na oddalenie zwykłego do przyjmowania czasu lub na brak wakansów do innych, dla wychowania panien ustanowionych zakładów, przyjęte być nie mogą.

§ 2. Wychowanic takich, na pierwszy raz, w każdym s pomienionych oddziałów będzie po 50; lecz liczba ta, za okazaniem się dogodności miejscowej może się s czasem zwiększyć. Po zapełnieniu zaś oznaczającej się dziś liczby 50 wychowanic, inne sieroty oficerów niższej rangi przyjmowane być mogą nieinaczej jak w miarę odkrywających się wakansów.

§ 3. Sieroty te przyjmują się bez względu na liczbę lat, do 13 roku, byleby nie starsze.

§ 4. Przyjęcie takowe do oddziału sierot oficerów niższej rangi dzieje się:

a) Za roskazami Cesarskiemi, oznajmowanémi Radzie Opiekuńczej, w skutek przedstawień Ministra wojny, naczelnika głównego morskiego sztabu i innych głównych zwierzchników, lub też w skutek prośb na imię Monarsze, załączonych przy nich dokumentów i zebranych informacyj.

b) W skutek rezolucyj Rady Opiekuńczej, na podawane do niej prośby, załączone dokumenta i zebrane informacye.

§ 5. Po przyjęciu do Domu Wychowania, sieroty mające więcej 7 lat, rozmieszczone niezwłocznie zostają, stosownie do wieku i wiadomości swoich, w klassach naukowych, znanych pod nazwiskiem Francuskich, s przygotowawczémi włącznie; młodsze zaś od lat siedmiu wychowują się w tym Domu ze znajdującemi się w nim, pod nazwiskiem pensyonerek, dziećmi takiegoż wieku.

§ 6. Za nastąpieniem czasu przyjmowania w takich zakładach, do którychby sieroty te, według stanu ojca swojego, wstąpić miały prawo, Rada Opiekuńcza znosi się, względem doszłych już potrzebnego do przyjęcia wieku, ze Zwierzchnością zakładu, w którym się przyjmowanie ma odbywać, o dopuszczenie ich do losowania, i sieroty, którym los sprzyjał, przechodzą do zakładu o który rzecz idzie, na ich zaś miejsce inne się do domu wychowania przyjmują.

§ 7. Wychowanice, które kurs nauk we Francuskich klassach skończyły, mogą być zwracane rodzicom i krewnym, w skutek prośb, które o to Radzie Opiekuńczej podadzą. Nie mające zaś rodziców lub krewnych, którzyby je wziąść do siebie chcieli, przeznaczają się do powołania nauczycielskiego, przechodzą do klassy Kandydatek i, po ukończeniu przepisanego pedagogicznego kursu, wypuszczane są na nauczycielki lub dozorczynie do znajdujących się w stolicach lub gubernijach zakładów dla wychowania panien, na odkrywające się posady, lub też do prywatnych domów, w stolicach, za pisemnémi w tym ostatnim razie kontraktami, jak to się i z innémi Kandydatkami zachowuje. Do domów zaś prywatnych w gubernijach, wychowanice te, na własne żądanie, w takim tylko razie wypuszczone być mogą, kiedy, po rozmieszczeniu wszystkich kandydatek Domu Wychowania, mających pierwsze prawo do takowych posad, zostaną jeszcze miejsca niezajęte.

§ 8. Jeśli, z upływem czasu, pomiędzy uczenicami oddziału sierot oficerów niższej rangi, w klassach Francuskich wychowującemi się, okażą się takie, które, przy małych zdolnościach do nauk i języków, okazują jedynie szczególne upodobanie i talent do muzyki, te, w miarę miejscowej możności, mogą być przeprowadzane do klassy muzykalnej. Po ukończeniu zaś wychowania, w przedmiocie wypuszczenia ich i opatrzenia, zachowywać się mają prawidła wyżej w 7 §*fie* wyłożone.

§ 9. Wszystkie wychowanice oddziału sierot oficerów niższej rangi, oddające się powołaniu nauczycielek lub dozorczyń, obowiązane są wysłużyć w tym obowiązku nie mniej od lat sześciu, i, przed upływem tego zakresu, nie inaczej uwolnione być mogą, jak dla nader ważnych przyczyn i za Cesarskiem zezwoleniem.

§ 10. Wypuszczające się z Domu Wychowania, po ukończeniu nauk, sieroty oficerów niższej oficerskiej rangi, otrzymują od tegoż Domu pieniężną zapomogę po 300 rubli każda.

— Do Petersburga przybyli: 30 z. m. z Moskwy, Penzeński Cywilny Gubernator, Rzeczywisty Radca Stanu *Panczulidzew;* Członek Departamentu dóbr rodziny Cesarskiej Rzeczywisty Radca Stanu *Tołstoj;* i Rzeczywisty Radca Stanu *Obreskow;* s Pskowa, Jenerał-major *Murawjew;* — 31*go*, z Moskwy, Jenerał-major *Walroth* 1. Wyjechali: 30*go*, do Sweaborga, Orszaku J. C. M. Jenerał-major *Feldmann.*

Warszawa 20 Marca. Bank Polski podaje do publicznej wiadomości, iż w dniu 18 Marca ukończone zostało losowanie Obligacyj udziałowych z 42 milijonowej pożyczki, składających te serye, które w dniu 1 t. m. do ciągnienia w roku bieżącym losem przeznaczone zostały. W losowaniu tém Obligacyj znaczniejsze summy padły na Numera następujące:

Na Numer 76,017 zł. 300,000; na Nr. 95,011 zł. 40,000; na Nr. 57,338 i 95,019 po zł. 25,000; na Nra 7,106, 22,298 i 43,448 po zł. 10,000; na Nra 46,634, 70,840, 75,764, 86,651, 93,853 po zł. 5,000; na Nra 8,915, 28,935, 29,712, 62,468, 66,995, 70,829, 92,741

i 110,287 po zł. 3,000; na Nra 16,832, 28,933, 41,115, 41,137, 51,537, 54,666, 55,542, 66,229, 76,002, 76,019, 77,213, 77,248, 94,146, 103,143, 108,117, 109,084, 109,737, 110,294, 111,060 i 121,532 po zł. 2,500; na Nra 3,498, 7,118, 11,008, 11,432, 11,438, 12,865, 18,075, 22,253, 24,682, 27,163, 33,652, 33,660, 34,984, 38,224, 41,143, 41,736, 41,737, 42,444, 43,442, 45,674, 45,693, 47,552, 57,303, 57,315, 57,506, 57,535, 57,668, 58,127, 59,000, 59,943, 65,855, 65,882, 67,670, 67,680, 70,805, 70,825, 76,531, 77,237, 80,930, 81,800, 85,909, 85,940, 89,430, 95,032, 95,036, 96,824, 99,387, 103,107, 105,497, 113,792, 117,126, 121,531, 122,019, 123,957, 126,030, 126,041, 126,181, 126,804, 138,444, 138,555, po zł. 1,000.

Wiadomości zagraniczne.

Londyn 1 *Kwietnia.* Od kilku dni *influenza* ukazała się w Londynie z nową gwałtownością. Xiężniczka Wiktorya s xięciem Sussex mocno byli na nią zapadli, lecz oboje przychodzą już do zdrowia.

— Pani Caradori-Allan odznaczyła się zamienicie w ostatnich koncertach, dawanych tu przed świętami Wielkonocnemi, i gazeta *Atlas* czyni uwagę, iż śpiewaczka ta znacznie swój talent od czasu podróży swojej po stałym lądzie udoskonaliła.

— Według wiadomości z Malty, wice-admirał, sir Jonas Rowley, mianowany dowodzcą flotty angielskiej na morzu Środziemnem, przybył już do tamecznego portu.

— S Portorico, pod d. 21 Lutego, dowiadujemy się iż dona Izabella uznaną tam została za Królowę Hiszpańską i że wstąpienie jej na tron z wielkiemi uroczystościami obchodzono.

— Ostatnie wiadomości z Nowego Yorku dochodzą 10 Marca. W handlu panuje zawsze taż sama odrętwiałość. Prezydent z otaczającemi go osobami otrzymuje ciągle listy pełne groźb i użalania się na postępowanie względem banku. W nowym Yorku, Boston, Filadelfii i Nowym Orleanie wiele znakomitych domów handlowych zbankrutowało. W jednym Nowym Orleanie w ciągu dni dziesięciu, pięć razem domów ogłosiło się za niewypłatne, i ogół ich długów wynosi do 1,260,000 dollarów.—Z raportu przedstawionego Kongressowi okazuje się, iż mennica Stanów Zjednoczonych odbiła w 1833 monety na 5,765,000 dollarów.

— P. Zavala, minister pełnomocny Mexyku przy dworze Francuskim, odpłynął z Nowego Yorku 1 Marca, na okręcie *Poland*, dla udania się do Havre. Opatrzony on jest w pełnomocnictwa potrzebne do odnowienia pomiędzy Mexykiem a Francyą dawnych związków handlowych i politycznych; a nadto, ma, jak powiadają, zlecenie, starania się przy dworze Madryckim o uznanie niepodległości Ameryki hiszpańskiej.

— Ostatnie wiadomości s Portugallii dochodzą 16 z. m.; lecz mniej są sprawie dony Maryi przyjazne, gdyż miguelíści zajęli przed Santarem groźne stanowisko, i gotują się do attakowania wojsk konstytucyjnych. Siły ich, zawarte w mieście, cenią do 11,000 piechoty i 575 jazdy. Sam Don Miguel wydał 9 Marca odezwę, w której zapowiada otwarcie iż przedsiębierze attak przeciw Lizbonie, i, że, na przypadek jeśliby się nie udał, cofnie się ku Elvas. — 16*go*, admirał Napier odpłynąć miał na okręcie *City of Edinburgh*, z 450 żołnierzami, na objęcie, w imieniu don Pedra, miasta Figueira.—Xiążę Terceiry mianowany został głównodowodzącym w Oporto i naczelnym wodzem wojska mającego oczyścić z miguelistów północną część kraju.

Paryż 1 *Kwietnia.* W izbie deputowanych 28 b. m. uchwalono dodatkową summę 2 milijonów fr. na pensye wojskowe mające się zlikwidować w ciągu 1834.

29*go*, odrzucono wniosek P. Dubois, względem przywołania do Francyi rodziny Bonaparte.

— W Tulonie oznajmiono urzędowie iż Król Jmć odwiedzi port tameczny w końcu Maja. Towarzyszyć mu będzie w tej podróży minister marynarki, admirał Rigny.

— P. Lionne, wydawca gazety *Tribune*, za artykuł jeden przeciw ostatniemu prawu o stowarzyszeniach, skazany został, przez sąd d'assises departamentu Sekwany, na winę pieniężną 24,000 fr. i karę więzienia na lat pięć.

— Hrabia Florida-Blanca, poseł hiszpański przy dworze londyńskim, wyjechał stąd 31 z. m. na miejsce swojego przeznaczenia.

Bern 28 *Marca.* Komitet Centralny ogłasza, iż nie może dawać emigrantom polskim wparcia dłużej jak do końca tego miesiąca.

— Poselstwo francuskie w Szwajcaryi otrzymało wreszcie pozwolenie wydawania paszportów do Francyi emigrantom polskim, którzy do ostatniej wyprawy do Sabaudyi nie należeli. Kilka osób korzystając s tego pozwolenia, wyjechało już do Francyi; inni zamierzają udać się niezwłocznie za ich przykładem, przez co się znacznie liczba bawiących tu polaków zmniejszyć powinna.

— Po przyjęciu przez wszystkie stany ostatnich środków uchwalonych przez Vorort względem emigrantów polskich, w skutek powszechnego nalegania, ażeby oddalono ze Szwajcaryi tych przynajmniej, którzy w wyprawie do Sabaudyi uczęstniczyli, Vorort postanowił przedsięwziąść w imieniu całego związku potrzebne kroki dla pozyskania im od rządu francuskiego pozwolenia na powrot do Francyi.

— W nocie udzielonej Konfederacyi Niemieckiej i wszystkim agentom obcych mocarstw, akkredytowanym przy Związku Szwajcarskim, Vorort protestuje uroczyście, w imieniu wszystkich stanów, przeciw wszelkim zarzutom o niedbałość i obojętność względem poruszeń bawiących w Szwajcaryi polaków, i zbija wszystkie szkodliwe wnioski któreby stąd przeciw niepodległości i wewnętrznemu prawodawstwu Szwajcaryi czynić można było.

Neapol 20 *Marca.* Król Jmć, w towarzystwie brata swojego, xiążęcia Karola, wyjechał dziś do Rzymu, dokąd się też wkrótce ma udać stryj jego, xżę Leopold.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Gazeta Krakowska ogłosiła prospekt na pismo pod tytułem: *Dziennik Krajowy*, które, wyjąwszy niedziele i święta uroczyste, codziennie wychodzić będzie, począwszy od 1 Lipca b. r. Pismo to zawierać ma w dni poniedziałkowe i piątkowe artykuły polityczne, w inne zaś wiadomości służące do udoskonalenia gospodarstwa wiejskiego

i rękodzieł, oraz wszelkie inne wiadomości, pożytek przynoszące, przyczém dołączane będą ryciny mód paryskich.

— P. J. Strumiłło ogłasza, w Kuryerze Litewskim, iż, s powodu zupełnie wyczerpanego wtórego wydania znanego dzieła jego p. t. *Ogrody północne*, wyjdzie wkrótce trzecie jego wydanie, pomnożone do dwóch tomów.

— W Neapolu powszechnym przedmiotem rozmów stał się od niejakiego czasu ślub lady Strachan z młodym Neapolitańczykiem, synem kawalera Piccollellis. Prócz rocznego dochodu 15,000 dukatów, który margrabia Hertford, opiekun córek lady Strachan, pannie młodej jako posag w dniu ślubu zapewnił, darował on jej nadto piękny swój pałac Paterno i płacić jej tymczasowo będzie po 12,000 dukatów rocznie za najem drugiego piętra, które na mieszkanie swoje w tymże pałacu zajmuje.

— Były minister Francuski, hrabia de Montbel, chce udać się do Grätz, dla widzenia się s xiężną Berry, która, jak twierdzą, zamierza mieszkać czas niejaki z rodziną swoją w Pradze. Wyjedzie ona do tego miasta w początkach Maja i zrzekła się, przynajmniej na teraz, zamiaru wrócenia do Neapolu.

— Marszałek Marmont, który od czasu rewolucyi Lipcowej bawi w Wiedniu, zamierza odbyć uczoną podróż do krajów Wschodnich i wyjeżdża na ten koniec, w przyszłym miesiącu, do Konstantynopola, skąd, przez Syryą uda się do Egyptu, kraju który niegdyś, podczas wyprawy Francuskiej, z jenerałem Bonaparte przebiegał.

— W Berlinie, w Czerwcu, zebrać się ma nowy kongress naukowy niemiecki. Oczekują też kilku znakomitych astronomów obcych, którzy s P. Enke naradzać się będą w przedmiotach swojej nauki.

— W okolicach Elseneur ściąga teraz na siebie powszechną uwagę młoda jedna wieśniaczka, prawdziwie zadziwiająca wczesném rozwinieniem swoich władz umysłowych. Jest to dziecko od lat dwóch, które sobie jeden kapitan okrętowy za córkę przysposobił, i tej to może ostatniej okoliczności winną jest szczególne upodobanie swoje do jeografii i astronomii. W trzynastu miesiącach ukazywała już dokładnie na mappach wszystkie znaczniejsze miasta i punkta rozmaitych części świata. Umiała już nawet obrachować jaka jest, w danym czasie, godzina w Maderze, Kopenhadze, Paryżu i Pekinie. Wieczorem ukazywała, wymieniając po nazwisku wszystkie konstellacye i znaczniejsze gwiazdy, i nigdy się w ich oznaczaniu nie myliła. Jest to rzadki przykład owych wczesnych nadziei, które tak często w poźniejszym wieku zawodzą.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

Petersburg $\frac{5}{17}$ *Kwietnia.*

— Departament handlu zewnętrznego ogłasza, iż karty zagraniczne do gry i do kabał, choćby używane i w małej ilości, powinny być odbierane na komorach i przesyłane do Rady Opiekuńczej; wszakże, jeśli nie będą zatajane przy rewizyi, nie należy poszukiwać za nie sztrafu w prawidłach 1819 r. 27 Maja o podatku od kart ustanowionego.

— W roku przeszłym było tu 8 domów handlowych, których całoroczne obroty przenosiły po 10 milionów rubli. Na czele ich stał dom Stieglitza i spółki, który otrzymał towarów za 15,001,782, wysłał za 12,027,280 r., po nim domy Berga, Holforda, Lewis, Tomson Bonar i spółki, Lodera i spółki, Tomas i spółki, tudzież braci Kramerów.—Sześciu domów obroty dochodziły od 5 do 10 milionów, a czterdziestu ośmiu domów od 1 do 5 milionów.

— Kupiec Moskiewski 1 gildyi *Bess* wydał w r. b. po Rossyjsku i po Niemiecku instrukcyą o sposobie użycia Berlińskiego lazuru zamiast indygo do farbowania wełny i sukien. Sposób ten polega na wynalasku w roku 1811 przez Lyońskiego Chemika Raymond zrobionym. P. Bess, naczelny w Rossyi fabrykant chemicznych wyrobów, przekonał się z doświadczeń w swojej pracowni, że ten nowy sposob farbowania ma, ze względu na mniejsze koszta, nieporównaną wyższość nad indygo; a daje barwę mocną i równą. Za jego pomocą można otrzymywać kolory granatowy, zielony, pomarańczowy i czarny.—Instrukcya P. Bessa z rysunkiem wynalezionego przezeń stosownego apparatu jest umieszczona w tutejszej gazecie handlowej. (Dodatek do N. 36 b. r.)

— Professor Schmalz, w Dorpacie, otrzymawszy od wielu obywateli w gubernijach przyległych Baltyckiemu morzu, komis sprowadzenia owiec s Prus i Saxonii, wzywa, w gazecie handlowej, i innych gubernij obywateli, czy nie zechcą korzystać także s tej nadarzonej zręczności. Owce merynosowe (Electa Classe), jakich wełna w roku bieżącym w Dorpacie przedawała się po 33 — 35 r. sr. za pud, podejmuje się dostarczyć po 72—100 r. ass. Owce, dające wełnę od 30 do 33 r. sr. za pud, po 50 — 65 r. as.—Najlepsze barany merynosy po 700—1200 r. as. —Średnie po 180—360 r. ass., niższe po 100 rub. — W cenach policzony już jest i koszt dostawy do Dorpatu. — Połowa summy ma być przesłana przy komissie, a druga przed odejściem owiec s Saxonii i Pruss, t. j. w końcu Maja. O dalszy transport z Dorpatu można się osobno układać.

— W Lutym b. r. odeska komora wydała kupcowi Rylskiemu Żyżynowi 33,750 sztuk kos, przywiezionych przezeń morzem s Triestu. Jest to pierwsza próba sprowadzania tego towaru morzem przez Odessę. Kupiec ręcza, iż droga ta jest daleko korzystniejszą od lądowego transportu przez Radziwiłów.

— Piszą z Rygi pod d. 26 Marca iż 25 t. m. żegluga w porcie tameczným została otworzoną i tegoż dnia ośm okrętów doń weszło.

Печатать позволяется. С. Петербургъ. 5-го Апрѣля, 1834. *Цензоръ П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.